

enterprises to organize an effective innovative process with strong support of management system.

Modern economists distinguish four main groups of crises consequences: financial, administrative, marketing and production-technological [3]. The key attribute of the financial consequences are the loss of income from the main activity, a tendency of decreasing the financial solvency, liquidity and stability indicators. The emergence of a crisis situation or the probability of bankruptcy can be detected primarily by the above-mentioned financial consequences. Administrative consequences include the loss of employees and previously concluded agreements. Quite significant features for the enterprise are the consequences of a production-technological nature, which include a decrease in the quality of production products due to failures in production cycles, which in turn depend on the outdated technology and equipment using. It is worth noting that almost all consequences of crises are interrelated and interdependent.

Russia's military and economic aggression against Ukraine, instability and dynamic changes that are constantly occurring in the modern market environment lead to various negative phenomena that have a significant impact on the functioning of enterprises and their innovative development. Many companies are deprioritizing innovation to concentrate on four things: shoring up their core business, pursuing known opportunity spaces, conserving cash and minimizing risk, and waiting until “there is more clarity.” The innovative development vector and market orientation of enterprises requires them to adapt both to the conditions of activities and to the speed of changes in these conditions. The growing level of competition, the emergence of new opportunities for development, the implementation of energy-saving technologies and information networks strengthens the growing role of the anti-crisis component in management.

References

1. Jordan Bar Am, Laura Furstenthal, Erik Roth (2020). Innovation in a crisis: Why it is more critical than ever. URL: <https://www.mckinsey.com/capabilities/strategy-and-corporate-finance/our-insights/innovation-in-a-crisis-why-it-is-more-critical-than-ever> (last accessed: 05.10.2022).
2. Bolotnov D. (2022) Features of anti-crisis management of domestic enterprises. *Innovation and Sustainability*. 2022. Vol. 2, P.171-176.
3. Kolodii I. V., Kovaliv V. M., Kolodiy A. V. Diagnosis of financial state and bankruptcy threats of agricultural enterprises of Lviv region in anti-crisis management system. *Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development*. 2022. Vol. 22, issue 1. P. 321-329.

УДК 330

Бехтер О.С., магістрант; Чайкіна А.О., к.е.н., доцент
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

СУЧАСНІ ЗМІНИ У КОРПОРАТИВНОМУ УПРАВЛІННІ БАНКУ

Корпоративне управління – система відносин між учасниками, радою банку, правлінням банку та іншими зацікавленими особами, яка забезпечує організаційну структуру та механізми, через які визначаються цілі банку, способи досягнення цих цілей, а також здійснюється моніторинг їх виконання [1].

На сьогоднішній день сутність корпоративного управління в банках визначається специфікою банку як корпорації, діяльність якої спрямована не лише на отримання і максимізацію комерційного прибутку, але і на забезпечення схоронності коштів вкладників. Тому ефективність корпоративного управління є не лише чинником узгодження інтересів учасників банку, а передумовою самого його існування. Це наочно довела ситуація, яка склалася у банківській системі України у 2008 р., коли масовий відтік коштів вкладників поставив на межу банкрутства ряд крупних банків.

В основу корпоративного управління у банківських установах покладено концепцію фідучіарних [2] обов'язків, коли одна особа, клієнт або власник покладає особливу надію або висловлює довіру іншій особі, фідучіару та покладається на нього, у той час як фідучіар діє на власний розсуд з використанням власного досвіду. Це обумовлює такі складові корпоративного управління, як роль акціонерів у захисті вкладників та інших заінтересованих осіб, професійну поведінку і чесність працівників банку. Повна картина сучасних складових корпоративного управління в банках зображена на рис.1.

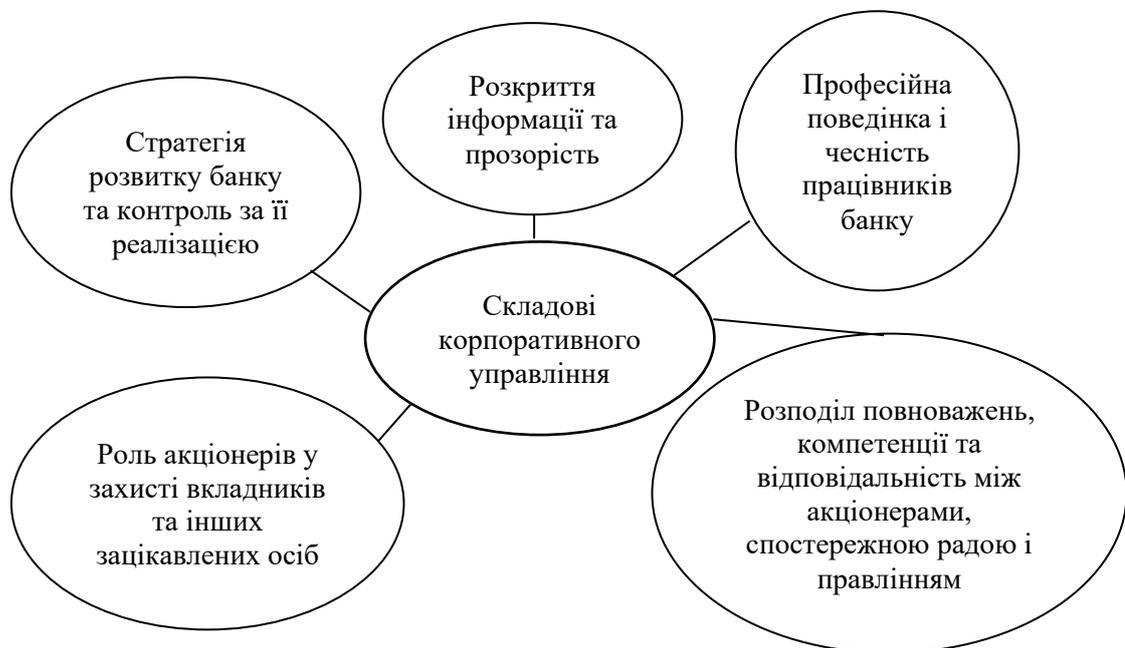

Рисунок 1 – Сучасні складові корпоративного управління банку (розроблено автором на основі [3])

Проблеми корпоративного управління у банках, на сьогоднішній день, можна поділити на загальні, притаманні корпораціям усіх секторів економіки, і специфічні, властиві лише депозитним корпораціям. Загальна проблема розподілу повноважень, компетенції та відповідальності між акціонерами, спостережною радою і правлінням призвела до гучних скандалів навколо певних банків. Специфічні проблеми пов'язані зі стрімким проникненням іноземного капіталу у банківську систему України, кризою ліквідності, зниженням довіри до банківської системи, непрозорістю процедур рефінансування банків.

Отже, можна зробити висновок, що для подолання потенційних загроз від зростання частки іноземного капіталу у статутному капіталі банків основною пропозицією серед задач корпоративного управління у цій сфері визначається забезпечення фінансової безпеки держави. Вважається також раціональним, змінити акценти у фінансовому оздоровленні фінансового сектора: перейти від «оптового»

підходу вирішення проблеми шляхом надання кредитів рефінансування комерційним банкам у ручному режимі до «роздрібного» – створення потужної системи гарантування вкладів депозитів фізичних осіб і запровадження прозорих процедур банкрутства банків.

Список використаних джерел

1. Міщенко, В. Удосконалення корпоративного управління в банківській сфері. *Банківська справа*. 2018. №2 (68). С.13-24.
2. Бутенко, О. Роль іноземних банків у формуванні інноваційних національних банківських систем. *Банківська справа*. 2018. №1 (79). С. 83-89.
3. О'мейнік Д. Проект «Корпоративне управління в банківському секторі України». *Круглий стіл*. 2017. №5 (29). С.3-6.

УДК 658

Бринзей Б.С., к.е.н.; Бистрова І.Я., студентка
Івано-Франківський фаховий коледж технологій та бізнесу
(м. Івано-Франківськ, Україна)

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Стійкий розвиток підприємства визначається комплексним впливом факторів внутрішнього і зовнішнього середовища функціонування. Про рівень конкурентоспроможності можна судити тільки за реакцією ринку, що виражається в конкретному обсязі продажу товару, який має більшу конкурентоспроможність, аніж товар конкурента. Фактори середовища мають прямий або ж опосередкований вплив на господарсько-фінансову діяльність підприємства та діють за його межами. Тому для забезпечення стійкості свого функціонування підприємство має оперативно реагувати на зміну зовнішнього середовища та приймати ефективні рішення. При цьому конкурентоспроможність продукції також є одним із важливих факторів забезпечення сталого розвитку підприємства.

Конкуренція тлумачиться як «суперництво» у сфері бізнесу. Конкурентоспроможність визначається як здатність забезпечувати на ринку найкращу пропозицію. Конкурентоспроможність товару – це рівень економічних, технічних, експлуатаційних параметрів, що дозволяє витримати суперництво (конкуренцію) з іншими аналогічними товарами на ринку. В процесі оцінювання конкурентоспроможності вивчається ринкова кон'юнктура, визначається набір споживчих та економічних показників конкурентоспроможності, здійснюється вибір бази для порівняння конкурентів.

Головними напрямками та критеріями для оцінювання економічної стійкості підприємства виступатиме стійке забезпечення зростання величини прибутку та стійке зростання обсягу реалізованої продукції. При цьому за основні напрямки та показники для оцінювання сталого розвитку господарсько-фінансової діяльності підприємства доцільно використати:

- стійкість фінансового стану (управління ліквідністю та рухом коштів, платоспроможністю, забезпечення якості управління активами, регулювання боргових відносин, управління показниками рентабельності, ринковою вартістю);
- стійкість виробничо-господарської діяльності (аналіз та планування виробничої програми, рівномірність випуску продукції та виконання послуг, конкурентоспроможних на товарних ринках);